
Krizsán Ivett – Lovász Dávid

krizsan.ivett@lib.pte.hu – lovasz.david@lib.pte.hu

Folyóiratok láthatóságának növelése a tudományos világban

1. BEVEZETŐ

A folyóiratok célkitűzései 17. századi megjelenésük óta viszonylag keveset változtak. Továbbra is a kutatóközösségben létrejövő és általa ellenőrzött új ismeretek terjesztésére, a szakmai kommunikáció és vita elősegítésére, a tudomány fontos szereplőinek láthatóvá tételére szerveződő hiteles csatornákká, „kapuőrökké” szeretnének válni; fontos, sőt, megkerülhetetlen hivatkozási ponttá a tudományos közösségen belül. Ha a folyóiratok funkciója nem is, a publikációs környezet folyamatosan és egyre gyorsuló ütemben változott az elmúlt évtizedekben. A kiadói üzletpolitikák, a tudományos teljesítmény mérésében bekövetkezett változások, illetve a technológiai fejlődés, különös tekintettel az internet megjelenésére és elterjedésére, egy, a hagyományostól merőben más digitális kutatási ökoszisztémát eredményeztek. A publikációk, folyóiratok száma oly mértékben megnövekedett, hogy a tudományos kibocsátás már a szakmabeliek számára is nehezen követhető. Egyre nehezebb eldönteni, hogy melyek azok a cikkek, amelyek valóban értékesek, amelyekre érdemes további kutatásokat építeni.

Ebben a gyakran átláthatatlan folyóiratbőségben nem elég tudományos folyóiratként működni, annak is kell látszani. A finanszírozó intézmények, a szakmai szervezetek, a szerzők és az olvasók által is egyre világosabban megfogalmazott igény, hogy a szerkesztőségek tegyék transzparenssé a folyóirat működését, hogy az oldalra látogatók minden számukra releváns információhoz gyorsan és könnyen hozzájuthassanak. A tananyag abban hivatott segíteni a PTE-s szerkesztőségeket, hogy a folyóiratuk még vonzóbbá váljon a karrierjük előmozdítását célul kitűző szerzők számára, és egyúttal feleljen meg a modern folyóiratokkal szemben támasztott kritériumoknak. Teszi mindezt úgy, hogy jól strukturált formában bemutatja a mérvadó adatbázisok, szakmai szervezetek által a tudományos folyóiratokkal szemben támasztott formai és tartalmi elvárásrendszerét. Azoknak a szempontoknak, amelyek az eddigi tapasztalataink alapján a hazai folyóiratoknál kevésbé ismertek, sokkal nagyobb terjedelmet szentelünk a minél jobb adaptálhatóság érdekében.

Napjainkban már nemcsak az számít, hogy egy folyóiratban milyen minőségű tartalom jelenik meg, hanem az is, hogy a folyóirat milyen adatbázisokba, indexelő szolgáltatásokba nyer felvételt. Ezek ugyanis átvették a kapuőr szerepet, egyfajta garanciát jelentenek arra, hogy a náluk helyt kapó kiadványok minőségi lapok. A tananyagban ismertetjük a mérvadó adatbázisokba való bekerülés feltételeit, és egyúttal egyfajta fejlődési utat is kínálunk a folyóiratok szerkesztőségeinek, hogy lépésről lépésre építhessék ki a folyóiratuk nemzetközi láthatóságát.

A tananyag célcsoportja

A tananyag elsősorban azokat a PTE-s szerkesztőségeket célozza meg, amelyek szeretnének szintet lépni a folyóiratukkal, vagy legalábbis kíváncsiak a tudományos folyóiratokkal szemben támasztott nemzetközi kritériumrendszerre.

Mire tesz képessé a tananyag?

- A tananyagban vázolt szempontrendszer segítségével a szerkesztőségek ellenőrizhetik, hogy folyóiratuk mennyire felel meg a 21. századi tudományos folyóiratokkal szemben támasztott formai és tartalmi követelményeknek;
- A checklist alapján azonosíthatók azok a területek, amelyeken szükség van a folyóirat működésének átláthatóbbá tételére;
- A szerkesztőségek az esetleges hibák javításához is mankókat kapnak;
- A szerkesztőségek (könyvtári segítséggel) meg tudják tervezni a céljaikhoz leginkább passzoló fejlődési pályát, amely alkalmas lehet a nemzetközi láthatóságuk növelésére.

Feldolgozási idő

- 120 perc

2. CHECKLIST – HOGY NÉZ KI EGY 21. SZÁZADI TUDOMÁNYOS FOLYÓIRAT?

Korábban megjelent cikkekben ismertettük azt, hogy az egyes adatbázisoknál milyen formai és a – megismerhető szintig – tartalmi követelményeknek kell megfelelniük a folyóiratoknak.¹ Most az a célunk, hogy ezeket az adatbázisonként eltérő, de sokszor hasonló vagy összetartozó szempontokat, egységes és átlátható struktúrában közvetítsük a tananyagot elsajátítók részére. A korábbiaktól eltérő megközelítést alkalmazva az elektronikus folyóirat honlapját és külső megjelenését állítjuk a középpontba, és ezt elemezve határozzuk meg a fejlesztendő területeket. Az elemzés során alkalmazott struktúrában nagyrészt az OANA Checklist² alapján dolgoztunk, de bizonyos részeket bővebben fejtettünk ki annak érdekében, hogy megkönnyítsük a konkrét feladatok meghatározását egy adott folyóirat fejlesztési munkája során. A listát gazdagítottuk még néhány magyar és külföldi példával a jó gyakorlatok bemutatása érdekében. A Checklistben nem hivatkozunk önállóan a különböző adatbázisok követelménylistáira, de az összeállítás során a Web of Science³ és a Scopus⁴ meghatározó szempontjait is figyelembe vettük, illetve a tananyagrészek végén a legfontosabb információforrásokat összefoglaljuk a hivatkozási jegyzékekben.

A folyóirat célja és tudományterületi fókuszja

Profil	<ul style="list-style-type: none">• A folyóirat rövid bemutatása vagy bemutatkozása.• Határozzuk meg, hogy milyen tudományos kutatásokhoz kapcsolódik a folyóiratunk, és milyen célközönségnek szánjuk a tartalmakat.• A folyóirat célja elérhető legyen a honlapon!
---------------	--

* A szövegben előforduló összes internetes hivatkozás letöltési és ellenőrzési dátuma 2021. május 31.

¹ Krizsán Ivett: Adatbázisba való bekerülés: Növeljük meg folyóiratunk láthatóságát! (2019) <https://bit.ly/3haKaQX>

Krizsán Ivett: Scopusba való bekerülés: Növeljük meg folyóiratunk láthatóságát! (2020) <https://bit.ly/3wR93rf>

² OANA (Open Access Network Austria): Checklist for the Publication of Open Access Journals at Research Institutions (2016) <https://bit.ly/2Sn9o6a>

³ <https://bit.ly/2SM4gJ3>

⁴ <https://bit.ly/3gLh4bC> | <https://bit.ly/3gXSUJM>

Versenytársak	<ul style="list-style-type: none">• A nemzetközi és hazai szakfolyóiratok ismerete, a versenytársak feltérképezése.• Különösen egy újonnan induló folyóirat esetében fontos meghatározni, hogy miben lesz egyedi a folyóiratunk, és milyen más folyóiratokra fog hasonlítani. (pl.: célközönség, kutatási részterület)
----------------------	---

Formai szempontok:

Folyóíratra vonatkozó szempontok

ISSN	<ul style="list-style-type: none">• Az ISSN az időszaki kiadványok egyedi azonosítására szolgáló, világszerte használt dokumentumazonosító.• A folyóirat láthatóságát is növeli azáltal, hogy az interneten hozzáférhetővé tett kiadványok online ISSN-jei bekerülnek egy nemzetközi adatbázisba és világszerte kereshetővé válnak a ROAD oldalán keresztül: https://road.issn.org• PTE-s kötődésű egyetemi folyóiratok szerkesztősegei egy 2015-ös rektori utasítás értelmében csak a Pécsi Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont ISSN Irodáján keresztül igényelhetnek ISSN-azonosítót.• Ha tehát új folyóirat jelenik meg, vagy az addig kizárólag nyomtatásban megjelenő folyóirat átköltözik az online térbe, akkor a PTE-s ISSN Irodát célszerű keresni.• A szolgáltatás igénybevételének feltételeivel, folyamatával kapcsolatos információk: https://bit.ly/3gP3JPL• Az ISSN szám regisztrált legyen az alábbi felületen: https://www.issn.org
-------------	---

Cím	<ul style="list-style-type: none">• A folyóirat címe összhangban legyen a folyóirat önmeghatározásával.• Egyedi címet kell adni a folyóiratnak, ennek érdekében szükséges adatbázisokban és könyvtári rendszerekben néhány keresést elvégezni, hogy megbizonyosodjunk róla, hogy a folyóirat választott címét már nem használja-e más. (Ennek elvégzésében a könyvtárosoktól lehet segítséget kérni.)• További ajánlás, hogy próbáljuk mellőzni az „International” kifejezést a címből, vagy csak akkor alkalmazzuk azt, ha a folyóirat szerkesztőségi és szerzői arányaiban, illetve a cikkekben közölt kutatási eredmények valóban megfelelnek a nemzetköziség kritériumának.
Nyelv	<ul style="list-style-type: none">• A folyóirat nyelvének megválasztásakor fontos szempont, hogy a meghatározott célközönséget elérjük-e az általunk meghatározott nyelven.• Ha a szerkesztőség gondolkodik a nemzetközi adatbázisokba való bekerülésen (Scopus, Web of Science), ahol általában az angol a preferált nyelv, számukra fontos tudni azt, hogy nem elvárás az angol nyelvű teljes szövegű publikálás. Viszont a Scopus és a Web of Science által elvárt idézettségi és hatásmutatókat könnyebb elérni az angol nyelvű teljes szöveggel.• A cím, az absztrakt és a kulcsszavak angol nyelvű közlése az egyes cikkek esetében kötelezően elvárt.• Például az OJS felületen könnyen beállítható a nyelvválasztási funkció, amivel többnyelvű honlapot tudunk létrehozni a folyóiratunknak.
Rovatok	<ul style="list-style-type: none">• Nem kötelező, de ajánlott a folyóiratban közölt cikkek rovatokba szervezése. Pl.: http://www.civilszemle.hu/folyoirat/#rovatok• Ha a folyóirat a rovatok alkalmazása mellett dönt, akkor egy rövid leírásban mutassuk be őket! Ezt a honlapon a folyóirat szerkezetét bemutató részben lehet megtenni.• A rovatok szerinti felosztás esetén szükséges leírni a rovatokban közölhető cikktípusokat is.

Megjelenési gyakoriság	<ul style="list-style-type: none">• A honlapon jelenjen meg, hogy milyen megjelenési gyakoriságra tervezték a lapot! (Év/számok száma és a tervezett megjelenési hónapok.)• Amikor a folyóiratunkat beküldjük a Scopushoz vagy a Web of Science-hez, a folyóirat átvilágítása során fontos szempont az, hogy a folyóirat tudja-e tartani a megjelenési gyakoriságot.• A Scopus és a WoS nem támogatják a megjelenési késéseket. Ha olyan folyóiratról van szó, ami már felvételt nyert a fenti adatbázisokba, akkor a kurrens lapszámok megjelenése során is fokozottan kell figyelnie a határidők betartására, mert az adatbázisokból való kizárással járhat.
Intézményi elköteleződés, Támogatási források, szponzor	<ul style="list-style-type: none">• A folyóirat honlapján meg kell jelölni, ha valamely intézmény vagy kutatócsoport támogatja azt.• A pályázati és szponzori támogatást, – ha a folyóirat igénybe vesz ilyet – a pontos pályázati szám feltüntetésével kell megjelölni. (Támogatási források felhasználása esetén ez kötelező elem szokott lenni.)
Szerkesztőség	<ul style="list-style-type: none">• A folyóirat szerkesztésében részt vevő összes munkatárs feltüntetése a honlapon.• A szerkesztői bizottság listája legyen elérhető az egyes számokban is.• Általános formai követelmény a személyek neve mellett az intézményi affiliációt, a munkahely címét (levelezési cím), és e-mail elérhetőséget feltüntetni.• Kapcsolat/Elérhetőség/Impresszum mező (a honlapon könnyen megtalálható legyen)• Főszerkesztő – A folyóiratok értékelése során a Scopus és a WoS eljárásában is szerepel, hogy a főszerkesztőnek legyen egy olyan saját oldala, ami bemutatja a főszerkesztő tudományos munkásságát. Ezen a tudományos portfolión fel kell tüntetni a főszerkesztői tevékenységet is, innen igazolva, hogy valóban a folyóirat honlapján említett személy végzi ezt a feladatot.

A szerkesztőségi munka folyamatleírásai	<ul style="list-style-type: none">• A következőkben felsorolt tartalmaknak a honlapon jól megtalálható módon szerepelnie kell. Érdemes figyelni arra is, hogy a különböző folyamatok várható időtartamát is jelezzük a leendő publikáló szerzők felé!• Ha az OJS rendszerét használja a szerkesztőség, akkor automatikus e-maileken keresztül biztosítani tudja a szerzők tájékoztatását arról, hogy a kézirat milyen státuszban van.• Szerzőknek szóló instrukciók: Írjuk le a folyóiratcikkek részletes formai követelményeit, és a kézirat elfogadásának módját! (A táblázatok, képek és egyéb ábrák elvárt formátumát is tüntessük fel! Tájékoztassuk a szerzőket az elvárt hivatkozási stílusról is.)• A folyóirat által alkalmazott bírálati típus és a bírálati folyamat leírása jelenjen meg a honlapon.⁵• Etikai nyilatkozat (COPE alapú) (részletesen foglalkozunk vele a tananyag Publikációs etikai szabályzat részében)• Copyright és licenz meghatározása (részletesen foglalkozunk vele a tananyag Szerzői jog és licenc-használat részében)• Plágium szűrésének módja• A folyóirat digitális archiválási politikája (részletesen foglalkozunk vele a Repozitórium és archiválási politika részben)• Open Access nyilatkozat (részletesen foglalkozunk vele a tananyag Open Access nyilatkozat részében)• A honlapon egyértelműen legyen meghatározva, hogy mire és mennyit kell a folyóiratban való publikálásért fizetnie a szerzőnek. Ha nincs fizetési kötelezettsége, az is jelenjen meg az oldalon.
--	---

⁵ A szakmai lektorálási típusokról ebben a tananyagunkban tájékozódhat: Fekete Rita: Változások és lehetőségek a tudományos publikálásban: a tudományos folyóirat-kiadás tendenciái. <https://bit.ly/2Utss31>

Cikkekre vonatkozó szempontok

Metaadatok / Bibliográfiai adatok	<p>Angol nyelven tegyük elérhetővé az alábbi adatokat:</p> <ul style="list-style-type: none">• Szerzők (formailag: név, intézményi affiliáció, levelezési cím, e-mail-cím)• Több szerző esetén a levelező szerző kiemelése. (Corresponding author)• Cím, absztrakt, kulcsszavak• Cikk típusának meghatározása• Kézirat beküldésének, elfogadásának, és publikálásának időpontja (submission, acceptance, publication date)• A cikk megírását támogató pályázatok, szervezetek vagy személyek megnevezése.
DOI azonosító	<ul style="list-style-type: none">• A DOI az elektronikus dokumentumok egyértelmű azonosítására szolgáló egyedi azonosító.• Célja az online környezetben megjelenő publikációk hosszú távú, folyamatos elérésének biztosítása és láthatóvá tétele.• Az azonosító használata tudományos folyóiratcikkek esetében általános elvárássá vált.• Fizetős szolgáltatásról van szó, de a PTE Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont szerződésben áll a CrossRef ügynökséggel, ezért a PTE-s szerzők és szerkesztőségek ingyenesen vehetik igénybe a szolgáltatást.• Ennek feltételeiről bővebb információk: https://lib.pte.hu/hu/service/doi_iroda-186

Segédletek a speciális nemzetközi szempontok érvényesíthetőségéhez

Tapasztalataink szerint a tudományos folyóirat-kiadással szemben támasztott kritériumok közül az ebben a leckében taglalt témakörökben körüljárt jogi és etikai vonatkozású kérdésekkel kapcsolatos tudatosság a legalacsonyabb a szerkesztőségekben. Ezért szükségét érezzük annak, hogy az eddigieknél nagyobb részletességgel ismertessük őket.

A lecke az alábbi kérdésekre keresi a választ:

- Milyen vállalásokat jelent az, ha egy folyóirat open access?
- Milyen licenchasználattal és szerzői joggal kapcsolatos megfontolások következnek a nyílt hozzáférésből? Mit kell tudni a Creative Commons licencekről? Miért lehet egy CC-licenc jó választás egy open access folyóirat számára?
- A publikációs etika terén milyen elvárásokat fogalmaz meg az irányadó nemzetközi szakmai testület, a COPE? Mire kell, hogy kitérjen egy szerkesztőség a honlapon közzölt etikai nyilatkozatában?
- Miért célszerű a szerzői önarchiválásra nyilatkozni, és kérni a folyóirat/kiadó felvételét a Sherpa Romeo adatbázisba?
- Hogy képezhető le mindez egy OJS-es folyóirat-menedzselő rendszerben?

Open Access nyilatkozat

Amennyiben egy folyóirat a Nyílt Hozzáférés Mozgalom célkitűzéseivel összhangban működik, érdemes a honlapján is kinyilvánítania ezt. Vannak ugyanis olyan kezdeményezések, mint a Directory of Open Access Journals (DOAJ)⁶, amely kifejezetten az open access folyóiratokat indexálja adatbázisában.

Az Open Accessről

Mitől open access egy folyóirat?

Az internet megjelenése alapvetően változtatta meg a tudományos publikálás világát is. Sokan érezték úgy, hogy végre elhárult a legfőbb akadály az emberi tudás és a kulturális örökség globális megosztásának és hasznosításának útjából. Az új körülményekre adott válaszként bontakozott ki az Open Access Mozgalom, amely már a 2000-es években deklarálta alapvető célkitűzéseit. A 2006-as Berlini Nyilatkozat⁷ így fogalmaz azzal kapcsolatban, hogy milyen kritériumnak kell megfelelnie annak, aki az Open Access Mozgalom szellemiségében akar publikációkat megjelentetni:

„A publikációk szerzői és jogtulajdonosai minden felhasználó számára visszavonhatatlanul biztosítják a publikációk szabad, az

⁶ <https://doaj.org>

⁷ <https://bit.ly/38Fqotf>

egész világra kiterjedő hozzáférést, és megengedik a felhasználóknak, hogy a publikációkat – minden lehetséges digitális médiumra és minden felelős cél érdekében – másolhatják, használhatják, terjeszthetik, továbbíthatják és nyilvánosan előadhatják, belőle származtatott művet hozhatnak létre, azt terjeszthetik, amennyiben a szerzőség megfelelően fel van tüntetve. (Ahogy eddig is, a tudományos közösség a jövőben is meghatározza a publikációk szerzőségi attribútumainak és felhasználásának pontos szabályait.)”

Ha valaki az Open Access Mozgalomról szeretne bővebben olvasni, annak ajánljuk Fekete Rita: *Változások és lehetőségek a tudományos publikálásban: a tudományos folyóirat-kiadás tendenciái*⁸ c. tananyagának Az Open Access Mozgalom híres úttörői és fontosabb állomásai⁹ c. fejezetét, illetve Könyvtárunk MyLib nevű blogján elérhetővé tett cikkeit.¹⁰

1. ábra – Az open access haszna

⁸ <https://bit.ly/2TYYF2k>

⁹ <https://bit.ly/3gLvNDj>

¹⁰ https://my.lib.pte.hu/author/rita_fekete

Az open access publikálás modelljei

Ha egy folyóirat nyílt hozzáférésű, akkor olvasói számára ingyenesen biztosítja a benne megjelenő publikációk elérését.

Mi a helyzet a szerzőkkel? Nos, az open access folyóiratoknak több típusát különbözteti meg a szakirodalom:

- Ha egy folyóirat a **gyémánt/platinum modell** mellett kötelezi el magát, úgy az olvasók mellett a publikáló szerzőket sem kéri semmiféle költség megfizetésére.
- Ezzel szemben az **arany (gold) open access folyóiratok** cikkjelzési díjat (article processing charge – APC) kérnek a kézirat megjelentetéséért, amelyet a szerző vállal, ha azt szeretné, hogy a cikke náluk jelenjen meg.
- Léteznek még úgynevezett **hibrid folyóiratok** is, amelyek alapvetően az előfizetéses modellt követik, de lehetőséget biztosítanak arra is, hogy ha valaki kifizeti a cikkjelzés díját, megjelenhessen náluk.

Mindenképp célszerű kiírni, hogy a folyóirat melyik úton indult el.

Az egyes típusokról bővebben olvashatnak Fekete Rita: *Változások és lehetőségek a tudományos publikálásban: a tudományos folyóirat-kiadás tendenciái*¹¹ c. tananyagának *Az Open Access Mozgalom hatásai a publikálás világára: a tudományos kommunikáció forradalma*¹² c. fejezetében.

Az Open Access nyilatkozat az OJS-ben

Az Open Access nyilatkozat számára (egyelőre) nincs kijelölt mező az OJS-ben, de ez nem jelenti azt, hogy nem jeleníthető meg könnyedén a folyóirat honlapján.

A legcélszerűbb létrehozunk egy statikus oldalt, és ezt egyszerűen felvenni a navigációs menübe.

- A **statikus oldalak** létrehozásának módjáról már előző tananyagunkban is írtunk. Ez a rész a következő linkről érhető el: <https://bit.ly/3j2UEEd>
- A **navigációs menüről** szintén volt szó, bár ez nem tartalmazza az új menüelem létrehozására vonatkozó tudnivalókat: <https://bit.ly/3zHw3uN>

¹¹ <https://bit.ly/2TYFF2k>

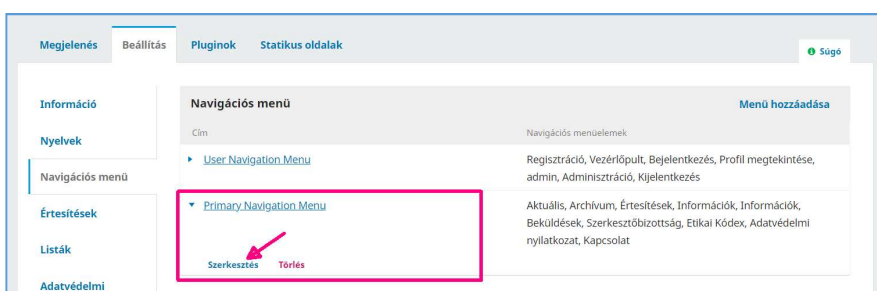
¹² <https://bit.ly/35JUD0e>

Miután a keretes részben szereplő instrukciókat végrehajtva a szerkesztőség létrehozta a nyilatkozatot tartalmazó statikus oldalt, a **Navigációs menüelemek** blokk jobb felső sarkába kattintva az **Elem hozzáadása** funkciót kell választani.

2. ábra – Elem hozzáadása az OJS navigációs menüjéhez

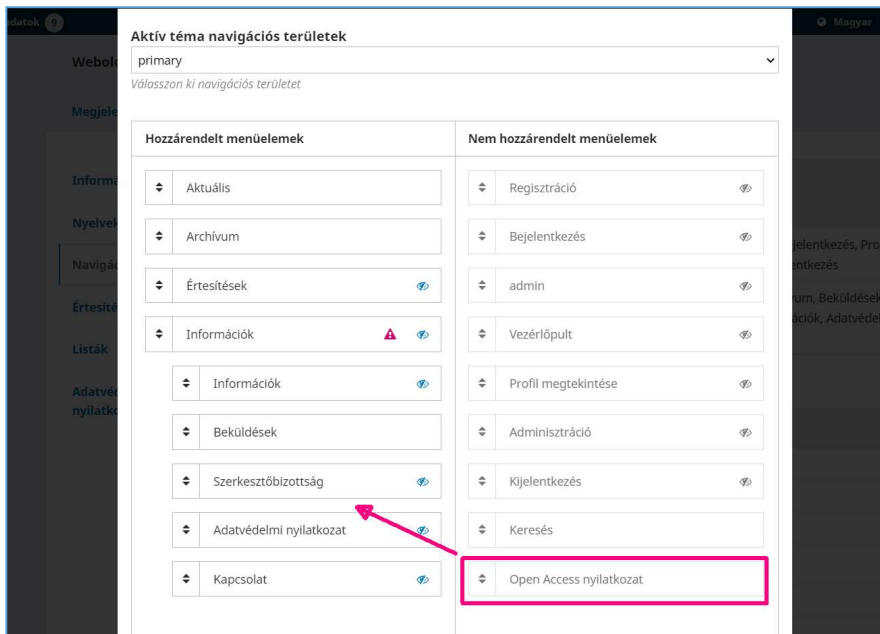
Itt lehetőségünk van megadni minden elérhetővé tett nyelven a menüelem nevét. Majd a Távoli URL-t kell kiválasztani a legördülő listából, majd beírni a létrehozott statikus oldal URL-jét (ezt megtaláljuk, ha a létrehozott statikus oldalaknál).

Ezt követően a létrehozott menüelemet el kell helyezni a navigációs menüben. Ehhez a **Navigációs menü** blokk **Primary Navigation Menu** részét kell szerkesztenünk.

3. ábra – Primary Navigation Menu szerkesztése

Ha a Szerkesztésre kattintottunk, akkor a **Nem hozzárendelt menüelemek** között fogjuk megtalálni a létrehozott menüelemünket. Nincs is más dolgunk, mint Drag&Drop módszerrel a **Hozzárendelt menüelemek** között a kívánt helyre húzzuk.

4. ábra – A létrehozott menüelem felvétele a navigációs menübe

Példák magyar folyóiratok Open Access nyilatkozataira

- Competitio (DE) – <https://ojs.lib.unideb.hu/competitio/openaccessstatement>
- Landscape & Environment (DE) – <https://bit.ly/3vPLRsF>
- Gyermeknevelés (ELTE) – <http://ojs.elte.hu/gyermekneveles/about/privacy>
- Analecta Technica Szegedinensia (SZTE) – <https://bit.ly/3gK57TI>
- Iskolakultúra (SZTE) – <https://bit.ly/3xW8a0X>
- Periodica Polytechnica Chemical Engineering (BME) – <https://bit.ly/3gN61Pp>
- Multidiszciplináris kihívások, sokszínű válaszok (MTA) – Gazdálkodás- és Szervezéstudományi folyóirat – <https://bit.ly/3qfjIPy>

Szerzői jog és licenhasználat

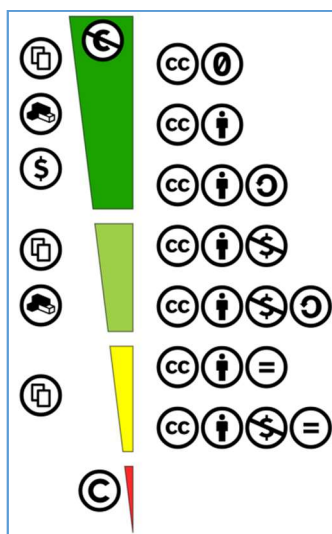
A szerzői jogok terén is fontos lenne, hogy a szerkesztőség a honlapon tájékoztassa az oldalra látogatókat és a potenciális szerzőket. Azzal kapcsolatban, hogy a folyóiratban közölt tartalmak felett ki rendelkezik, a szerkesztőségnek kell döntéseket hoznia. Ugyanakkor fontos látni, hogy a nyílt hozzáférés szellemiségéből az következik, hogy nem szabadna, hogy a jogok a szerzőtől teljes mértékben a kiadókhöz kerüljenek. Lehetővé kell tenni, hogy a folyóirat által közzétett ismeretek világszerte minden érdekelt fél számára újra felhasználhatók legyenek, jól meghatározott licencek alatt. A folyóiratnak nincs kizárólagos joga megjelentetni és terjeszteni a szerzői hozzájárulásokat.

A folyóiratokkal szemben támasztott átláthatósági kritérium abban is megnyilvánul, hogy elvárásként fogalmazódik meg velük szemben, hogy minden olvasó egyértelműen és gyorsan képes legyen eldönteni, hogy a folyóiratban megjelenő tartalmakkal mihez kezdhet. Szintén fontos, hogy az erre vonatkozó információk gép által is olvashatók, szóval a Google-höz hasonló keresőmotorok számára is érthetőek legyenek. A Creative Commons pont úgy fejlesztette ki a licenc-modelljét, hogy ezeknek az elvárásoknak megfeleljen.

Amit a Creative Commons lincencekről tudni kell

A Creative Commons (<https://creativecommons.org>) egy olyan 2001-ben alakult nonprofit szervezet, amely célul tűzte ki maga elé, hogy előmozdítsa a legkülönbözőbb kreatív művek lehető legegyszerűbb, leghatékonyabb, szétterjedtebb és jogszerű megosztásának ügyét. Ennek érdekében a minden megkötés nélkül felhasználható közkinccsől (ezt jelöli a CC0, amikor a szerző mindenféle megkötéstől mentesen a köz rendelkezésére bocsátja az alkotását) a „minden jog fenntartvaig” terjedő spektrumon alakítottak ki és biztosítanak nemzetközileg elfogadott licencet. Ezek a licencok emberek és keresőmotorok által is könnyen megfejthető módon rögzítik a szerzők arra vonatkozó szándékát, hogy mások mihez kezdhetnek az ő szellemi termékeikkel.

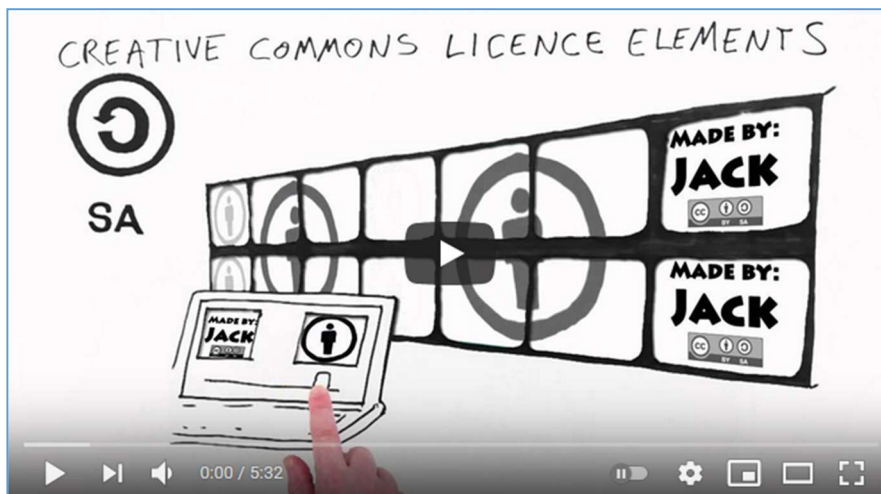
A szerzői jogok birtokosainak döntéseket kell hozniuk azzal kapcsolatban, hogy mit engedélyeznek és milyen megkötéseik vannak a műveik felhasználásával kapcsolatban.

5. ábra – Forrás:
<https://bit.ly/2UjDnfK>

- Szeretnék-e ha a szellemi terméküket bárki, mindenféle megkötés nélkül használhatná?
- Ragaszkodnak-e ahhoz, hogy a szerzőségüket megfelelően feltüntessék?
- Hozzájárulnak-e ahhoz, hogy a munkájukat felhasználó alkotás kereskedelmi forgalomba is hozható legyen?
- Mások hajthatnak-e végre változtatásokat az eredetin?
- Kérik-e, hogy a következő felhasználó is ugyanezzel a licenccel tegye közzé az alkotását?

A licenc helyes használatáról az alábbi videóból is tájékozódhatunk:

Forrás: <https://youtu.be/4ZvJGV6YF6Y>

Creative Commons 4.0 licencképletei	Jogok	Korlátozások ^[6]	Megfelelés a Szabad kulturális művek feltételeinek
Attribution (CC-BY-4.0) <i>Nevezd meg!</i>			szabad licenc ^[5]
Attribution No Derivatives (CC-BY-ND-4.0) <i>Nevezd meg!-Ne változtasd!</i>			nem szabad licenc ^[5]
Attribution Non-Commercial No Derivatives (CC-BY-NC-ND-4.0) <i>Nevezd meg!-Ne add el!-Ne változtasd!</i>			nem szabad licenc
Attribution Non-Commercial Share Alike (CC-BY-NC-SA-4.0) <i>Nevezd meg!-Ne add el!</i>			nem szabad licenc
Attribution Non-Commercial Share Alike (CC-BY-NC-SA-4.0) <i>Nevezd meg!-Ne add el!-Így add tovább!</i>			nem szabad licenc
Attribution Share Alike (CC-BY-SA-4.0) <i>Nevezd meg!-Így add tovább!</i>			szabad licenc
Public Domain (CC0) <i>közkinccs^[7]</i>			szabad licenc

6. ábra – A különböző CC-licencképletek (Forrás: Wikipedia)

A Creative Commons-nak van egy magyarul is elérhető licenkválasztó felülete, amely ezeknek a döntéseknek a meghozatalát követően megmutatja, hogy mely licenc passzol a leginkább az elképzeléseinkhez: <https://creativecommons.org/choose>. Ezek a speciális szimbólumokkal ellátott licencképletek könnyen dekódolható módon tudatják a döntésünket.

A Creative Commons missziójából adódóan a lehető legrugalmasabb, legkevesebb megkötést tartalmazó licencképleteket preferálja, de a döntés minden esetben a szerzői jog tulajdonosánál van! Fontos látni, hogy az Open Access Mozgalom már a 2003-as Berlini Deklarációban lefektette az ide vonatkozó irányelveket.¹³ Ezekkel leginkább a Creative Commons CC BY¹⁴ licencképlet áll összhangban, mert ez a konstrukció lehetővé teszi a Deklarációban célul kitűzött megosztási és újrafelhasználási opciókat. Azonban a CC BY például a kereskedelmi

¹³ <https://bit.ly/3gN9HR1>

¹⁴ <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.hu>

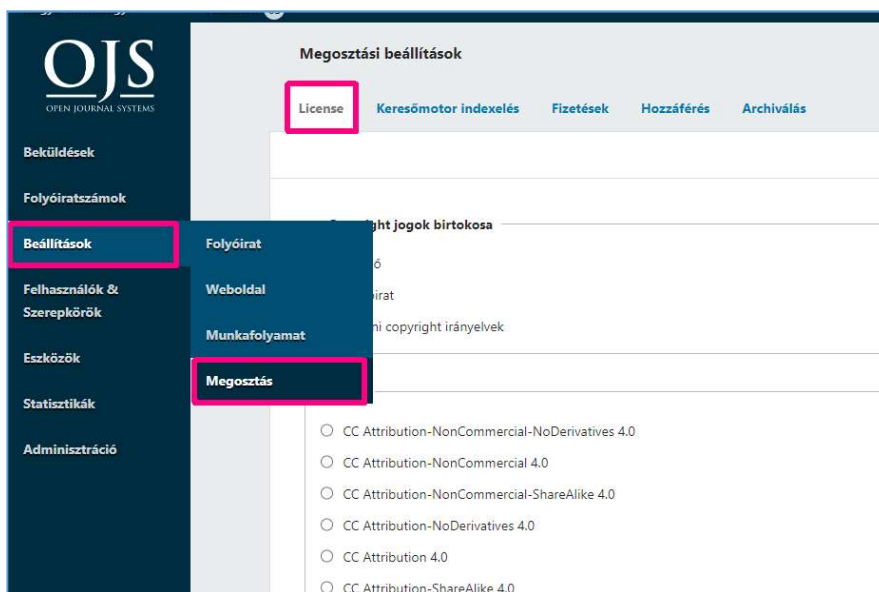
célú felhasználást is lehetővé teszi, ezért egy szerkesztőségnek adott esetben célszerű lehet elgondolkodni, hogy a terveiknek nem felel-e meg inkább egy szigorúbb licenc.

Licencbeállítások az OJS rendszerében

Az OJS angol nyelvű felhasználói útmutatójában a következő linkről érhető el az ide vonatkozó rész: <https://bit.ly/3j2uRMt>

Az Open Journal Systems 3.2-es verziójánál már lehetőség van arra, hogy a szerkesztőség nyilatkozzon a náluk megjelenő tartalmakra vonatkozó jogvédelemlről.

Ehhez arra van szükség, hogy a Megosztási beállítások (Beállítások/Megosztás) License fülén beállítsák a kívánt paramétereket.

7. ábra – Licenc-beállítások az OJS-ben

Ahhoz, hogy ezt a blokkot kitöltse, a szerkesztőségnek a következő kérdésekre kell tudnia válaszolni:

- Ki rendelkezik a folyóiratban publikált cikkek jogaival? (Az open access szellemiségű publikálás esetén ez többnyire a szerző)
- Milyen Creative Commons-licencet használ a folyóirat? (Gyakori választás a CC BY¹⁵, ami csak a szerző feltüntetését

¹⁵ <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.hu>

várja el: Az itt kiválasztott licenc automatikusan hozzáadódik minden cikk metaadataihoz.

Más magyar folyóiratok milyen licencet használnak?

A magyar folyóiratok esetében nem igazán beszélhetünk egységes licenchasználatról, sőt vannak olyan platformok, mint a szegedi vagy a BME-s, ahol nem is tüntetnek fel CC-licenceket. Az látszik, hogy ez minden esetben folyóiratszintű döntés, az intézményi platformok ebbe nem szólnak bele. Az is feltűnő, hogy általában, akik használnak licenceket, azok a CC BY-nál szigorúbb felhasználási feltételeket kötnek, a kereskedelmi forgalomba hozást szinte minden esetben kizárják.

Példák magyar folyóiratokkal:

- Acta Agraria Debreceniensis¹⁶ (DE)
CC BY 4.0 (Nevezd meg! 4.0 Nemzetközi)¹⁷
- Applied Studies in Agribusiness and Commerce¹⁸ (DE)
CC BY-NC 4.0 (Nevezd meg! – Ne add el! 4.0 Nemzetközi)¹⁹
- Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae²⁰ (MTA)
CC BY-NC 4.0 (Nevezd meg! – Ne add el! 4.0 Nemzetközi)²¹
- Per Aspera ad Astra²² (PTE)
CC BY-NC-ND 4.0 (Nevezd meg! – Ne add el! – Ne változtasd! 4.0 Nemzetközi)²³
- Modern Geográfia²⁴ (PTE)
CC BY-NC-ND 4.0 (Nevezd meg! – Ne add el! – Ne változtasd! 4.0 Nemzetközi)²⁵
- Afrika Tanulmányok²⁶ (PTE)
CC BY-NC-ND 4.0 (Nevezd meg! – Ne add el! – Ne változtasd! 4.0 Nemzetközi)²⁷
- Digitális Bölcsészet²⁸ (ELTE)
CC BY-NC-SA 4.0 (Nevezd meg! – Ne add el! – Így add tovább! 4.0 Nemzetközi)²⁹

¹⁶ <https://ojs.lib.unideb.hu/actaagrar>

¹⁷ <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.hu>

¹⁸ <https://ojs.lib.unideb.hu/apstract>

¹⁹ <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.hu>

²⁰ <https://ojs3.mtak.hu/index.php/actazool>

²¹ <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.hu>

²² <https://per-aspera.pte.hu>

²³ <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.hu>

²⁴ <https://moderngeografia.eu/hu/szerzoi-es-felhasznaloi-jogok>

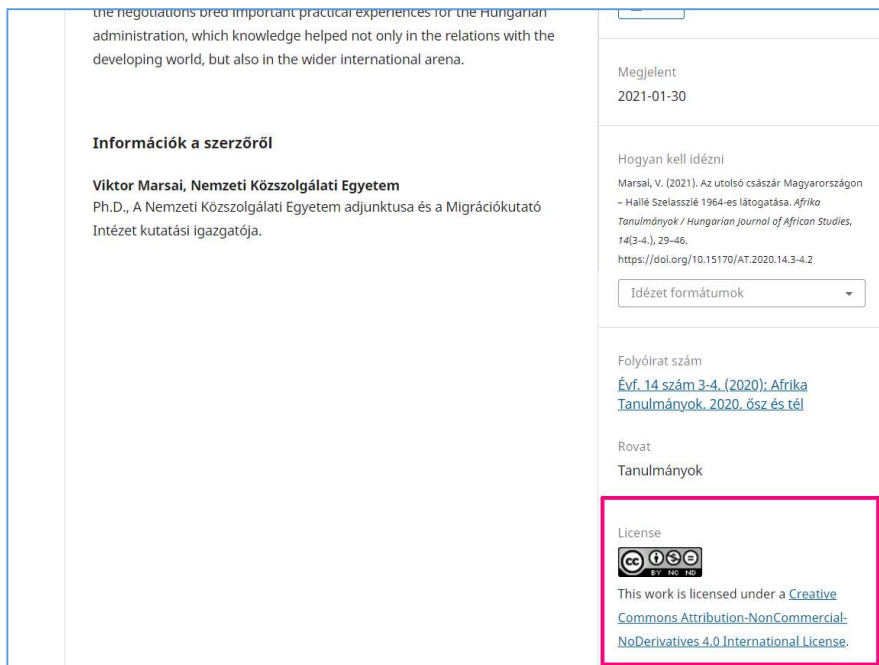
²⁵ <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

²⁶ <https://journals.lib.pte.hu/index.php/afrikatanulmanyok/copyright-and-licensing>

²⁷ <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

²⁸ <http://ojs.elte.hu/digitalisbolcseszett>

²⁹ <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.hu>

The screenshot shows a journal article page. On the left, there is a text snippet: "the negotiations were important practical experiences for the Hungarian administration, which knowledge helped not only in the relations with the developing world, but also in the wider international arena." Below this, under the heading "Információ a szerzőről", the author is listed as "Viktor Marsai, Nemzeti Közszolgálati Egyetem" with his title "Ph.D., A Nemzeti Közszolgálati Egyetem adjunktusa és a Migrációkutató Intézet kutatási igazgatója." On the right side, there is a metadata section. It includes the date "Megjelent: 2021-01-30", a section titled "Hogyan kell idézni" with citation information: "Marsai, V. (2021). Az utolsó császár Magyarországon – Hallé Szelasztlé 1964-es látogatása. *Afrika Tanulmányok / Hungarian Journal of African Studies*, 14(3-4.), 29–46. https://doi.org/10.15170/AT.2020.14.3-4.2". Below this is a dropdown menu for "Idézet formátumok". Further down, it shows "Folyóirat szám: Évf. 14 szám 3-4. (2020): Afrika Tanulmányok, 2020. ősz és tél" and "Rovat: Tanulmányok". At the bottom right, a pink box highlights the "License" section, which features the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License logo and the text: "This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License](#)."

8. ábra – Licenc-megjelölés az *Afrika Tanulmányok* folyóirat esetében

- A publikálás éve a cikk vagy a szám megjelenésének éve legyen? (Előbbit akkor érdemes választani, ha folyamatosan jelennek meg a cikkek, utóbbit akkor, ha a folyóirat a számalapú publikálásnál maradt.)
- Van-e ezenkívül a szerkesztőségnek valamilyen licenccel kapcsolatos mondanivalója?

Publikációs etikai szabályzat

Szükség van olyan irányelvek meghatározására, és a honlapon történő megjelenítésére, amelyek többek között a lektorálási folyamatra, a különféle összeférhetlenségek, visszaélések kezelésére vonatkoznak. Az irányadás létrehozásánál törekedni kell arra, hogy a szerkesztőség előírásai összhangban legyenek a Publikációs Etikai Bizottság³⁰ (Committee on Publication Ethics – COPE), az ezen a területen releváns nemzetközi szervezet előírásaival.

Annak ellenére, hogy ebben a tananyagban elsősorban a COPE irányelveit ismertetjük, érdemes lehet az MTA Tudományetikai Kódexét³¹ is alapul venni a folyóiratra vonatkozó szabályok kidolgozásához

³⁰ <https://publicationethics.org>

³¹ <https://bit.ly/35GhwSi>

Milyen szervezet a COPE és milyen előírásokat fogalmaz meg?

A COPE-ot 1997-ben orvosi folyóirat-szerkesztőségek egy kis csoportja hívta életre. Mára a publikációs etika szabályainak meghatározása terén iránymutató nemzetközi nonprofit szervezetté nőtte ki magát, tagsága a 2010-es évekre bőven átlépte a 10000-et. Célja, hogy a folyóiratok szerkesztőinek, kiadóinak fejlessze a tudását, támogassa őket abban, hogy a publikálás kultúrájának szerves részét képezzék az etikai megfontolások. Ennek érdekében különböző segédleteket, útmutatókat hoznak létre az etikai normák betartása terén, illetve párbeszédet, vitákat hoznak tető alá, hogy a tudományos közösség megvitathassa az ide kapcsolódó főbb kérdéseket.

Ha valaki jobban el szeretne mélyedni a publikációs etika kérdéskörében, annak ajánljuk ezt az ingyenesen elérhető, *Introduction to Publication Ethics*³² című bevezető kurzusukat.

2017-ben jelent meg a *Core Practices*³³ című tíz csomópontot érintő ajánlás-csomag, amely tartalmazza azokat a területeket, amelyeket véleményük szerint érintenie kell egy folyóirat-szerkesztőség által nyilvános felületen elérhetővé tett etikai kódexnek. Nem gépies átvett javasolnak, hanem azt, hogy a szerkesztőségek gondolkodjanak el minden egyes irányelv esetén arról, hogy mit jelent mindez az ő tudományterületük, szervezetük számára, ássák bele magukat a különböző elérhető anyagokba, és így hozzák létre a saját szabályozásukat.

A tananyagban mi csak az egyes területeket érintjük, de a szerkesztőségek számára mindenképpen ajánlott ellátogatni az oldalra³⁴, mert számos segédanyag, esettanulmány található ott meg, amelyek egy-egy részterületet járnak körül, vagy egy felmerülő új problémára adnak választ.

A tíz fő érintendő terület:

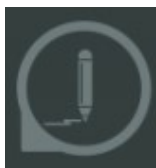
1. Visszaélésekkel kapcsolatos vádak kezelése (Allegations of misconduct³⁵) – a folyóiratoknak kötelességük komolyan venni minden visszaéléssel kapcsolatos bejelentést, és erre vonatkozó világos eljárási rendet bevezetni, valamint a honlapon közzé is tenni azt.

³² <https://publicationethics.org/resources/elearning/introduction-publication-ethics-0>

³³ <https://publicationethics.org/core-practices>

³⁴ <https://publicationethics.org/guidance>

³⁵ <https://publicationethics.org/guidance?classification=2771>

2. Szerzőség és egyéb hozzájárulások (Authorship and contributorship³⁶) – világos elvárásokat kell megfogalmazni azzal kapcsolatban, hogy ki és milyen mértékben járult hozzá az adott szöveg létrejöttéhez, és irányelveket, hogy az esetleges vitákat hogyan rendezhessék.

3. Panaszkezelés (Complaints and appeals³⁷) – a folyóiratnak világosan rögzítenie kell, hogy a folyóirattal, kiadóval, szerkesztőséggel vagy mással kapcsolatos panaszokat miképpen kezelik.

4. Összeférhetetlenség, egymással versengő érdekek (Conflicts of interest / Competing interests³⁸) – világosan meg kell határozni az összeférhetetlenségi tényezőket, legyen szó akár szerzőkről, akár bírálókról, akár a szerkesztőségi tagságról, akár folyóiratokról vagy kiadókról. Ki kell dolgozni egy eljárási rendet, amely alkalmas a problémák megoldására függetlenül attól, hogy a publikálás előtt vagy utána derülnek ki ezek a tényezők.

5. Adatkezelés és reprodukálhatóság (Data and reproducibility³⁹) – A folyóiratoknak szerepeltetniük kell a kutatási adatok elérhetőségére vonatkozó előírásokat, illetve a kutatások megismételhetősége érdekében is lépéseket kell bátorítaniuk.

6. Etikai felügyelet (Ethical oversight⁴⁰) – Tartalmaznia kell a publikálásba való beleegyezésre vonatkozó policyket, a kiszolgáltatottabb helyzetben lévő csoportokkal kapcsolatos etikus magatartás irányelveit, az állatokon és embereken végzett kísérletekre vonatkozó szabályokat, a bizalmas adatok kezelésének elveit és az etikus üzleti és marketinggyakorlatokat. Ezeken kívül, természetesen, másra is kiterjedhet.

³⁶ <https://publicationethics.org/guidance?classification=2772>

³⁷ <https://publicationethics.org/guidance?classification=2773>

³⁸ <https://publicationethics.org/guidance?classification=2774>

³⁹ <https://publicationethics.org/guidance?classification=2775>

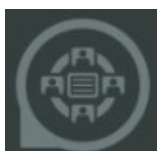
⁴⁰ <https://publicationethics.org/guidance?classification=2776>

7. Szellemi tulajdon (Intellectual property⁴¹) – Elvárás, hogy az összes szerzői jogra és licenchasználatra vonatkozó irányelv legyen nyilvános a felületen. Ugyanez vonatkozik minden, a publikálással járó esetleges költség feltüntetésére. Világosan tisztázniuk kell, hogy mi minősül a folyóiratnál plagizálásnak és többszörös publikálásnak.

8. Folyóirat-menedzsment (Journal management⁴²) – A valóságnak megfelelő és kellően részletes ismertetése a folyóirat működésének (üzleti modell, policyk, mindenféle eljárások és gyakorlatok ismertetése).

9. A szakmai bíráló folyamat (Peer review processes⁴³) – A bírálati folyamat egészével kapcsolatban elvárás az átláthatóság. A folyóirat biztosítson képzéseket a szerkesztőknek és a bírálóknak, illetve rendelkezzen a peer review folyamat minden aspektusát érintő szabályzattal, amely kiterjed az esetleges visszaélések, problémák kezelésére is.

10. A megjelenést követő párbeszéd és javítások lehetővé tétele (Post-publication discussions and corrections⁴⁴) – A folyóiratoknak nyitottnak kell lenniük a megjelenést követően is az esetleges hibák javítására, felülvizsgálatra, de adott esetben tartalmak visszavonására is.

Az etikai kódex megjelenítése az OJS rendszerében

A publikációs etikai szabályzat számára (egyelőre) nincs kijelölt mező az OJS-ben, de ez nem jelenti azt, hogy nem jeleníthető meg könnyedén a folyóirat honlapján. Ennek a megvalósítása az *'Az Open Access nyilatkozat az OJS-ben'* pontban írottak alapján történhet.

⁴¹ <https://publicationethics.org/guidance?classification=2777>

⁴² <https://publicationethics.org/guidance?classification=2778>

⁴³ <https://publicationethics.org/guidance?classification=2779>

⁴⁴ <https://publicationethics.org/guidance?classification=2780>

Magyar példák részletes etikai nyilatkozatokra

- Pólusok (PTE) – <https://journals.lib.pte.hu/index.php/polusok/rules>
- Afrika Tanulmányok (PTE) – <https://bit.ly/2SNAPa1>
- Tér és Társadalom – <https://bit.ly/3wU1foI>
- Területi Statisztika – <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/terstat/etikah.pdf>
- Publicationes Universitatis Miskolcensis, Sectio Juridica et Politica – https://sjp.uni-miskolc.hu/etikai_kodex
- Fogorvosi Szemle – <https://ojs3.mtak.hu/index.php/fogorv-szemle/etika>
- Applied Studies in Agribusiness and Commerce – <https://bit.ly/3wSvBry>
- AKJournals – <https://bit.ly/35HeUDL>

Repozitórium és archiválási politika

Növelhető a folyóirat megbízhatóságába vetett hit, illetve a lap vonzereje is, ha megjelenik a Sherpa Romeo felületén. Mi szükség van erre? Egyáltalán mi az a Sherpa Romeo?

Sherpa Romeo

A kereshető adatbázisról

Egy tudatos szerző számos szempont figyelembevételével választja ki azt a tudományos folyóiratot, amelyet a legmegfelelőbbnek ítél arra, hogy ott publikálja aktuális írását. Ilyen szempont lehet az is, hogy megjelentetheti-e a beküldött kézírata preprint változatát egy intézményi repozitóriumban, jóval azelőtt, hogy a folyóiratban eljut a nyilvánossá válásig. Nagy tudományos felfedezések, gyorsan időszerűségüket veszítő vagy az aktuális fejleményekre reagáló írások esetén ugyanis nem lehet hosszú hónapokat, egyes esetekben éveket várni arra, hogy végigjárja a cikk a publikálási folyamat összes állomását. De egy egyetemi könyvtár kutatástámogató munkatársa számára, aki az intézményhez szerzők publikációit szeretné elhelyezni a repozitóriumban, szintén fontos, hogy találjon arra vonatkozó információt, hogy milyen beállításokkal teheti ezt meg.

Az első hely, ahova fordulhatnak a Jisc Sherpa Romeo⁴⁵ nevű, lassan másfél évtizedes múltra visszatekintő, kereshető adatbázis szolgáltatása.

Az adatbázisban lehet keresni folyóiraatra cím vagy ISSN azonosító alapján, de kiadó, sőt, ország alapú keresést is lehet indítani. Utóbbi használva azt találjuk, hogy a következő magyar periodikák találhatóak meg a Sherpa Romeo-ban: https://v2.sherpa.ac.uk/view/publication_by_country/hu.html

⁴⁵ <https://v2.sherpa.ac.uk/romeo/>

A Sherpa Romeo azért jött létre, hogy összegyűjtse és a tudományos közösség érdekelt tagjai (szerzők, repozitóriumokkal foglalkozó és egyéb kutatástámogató munkatársak) számára egy helyen szolgáltatssa a különböző kiadók és folyóiratok önarchiválással, repozitóriumi elhelyezéssel kapcsolatos irányelveit.⁴⁶ Ezeknek a szabályozásoknak a rendszere annyira összetetté vált az évek során, hogy a Sherpa Romeo tavaly ki is vezette tudományos körökben nagy ismertségre szert tevő négy színek kategóriáját, amelyek attól függően soroltak egy folyóiratot zöld, sárga, kék vagy fehér színbe, hogy engedélyezik-e a preprintek és posztprintek repozitóriumi elhelyezését. Elégtelenné vált egy puszta igen vagy nem válasz, szükségesnek tűnt feltüntetni, hogy ha igen, akkor milyen feltételek teljesülése esetén.

Fogalommagyarázat

- **Preprint** (a SR rendszerében: Submitted Version): Az a szerzői kézirat, amely még nem ment keresztül a szakmai lektorálás folyamatán. Közzététele azért történhet, hogy a szerző a tudományos közösséget a lehető leggyorsabban, a hagyományos megjelenési folyamatot megkerülve, tájékoztatni tudja az új eredményekről. Tudományterülettől függ, hogy ennek mennyi relevanciája van.
- **Posztprint** (a SR rendszerében: Accepted Version): A szakértői véleményezés által megfogalmazottakat figyelembe véve módosított, közlésre elfogadott, végleges szövegváltozat.
- **Kiadói változat** (az SR rendszerében: Published Version): A tördelésen átment, a folyóirat által elvárt formára alakított, a folyóirat honlapján megjelenő végső, publikált változat.

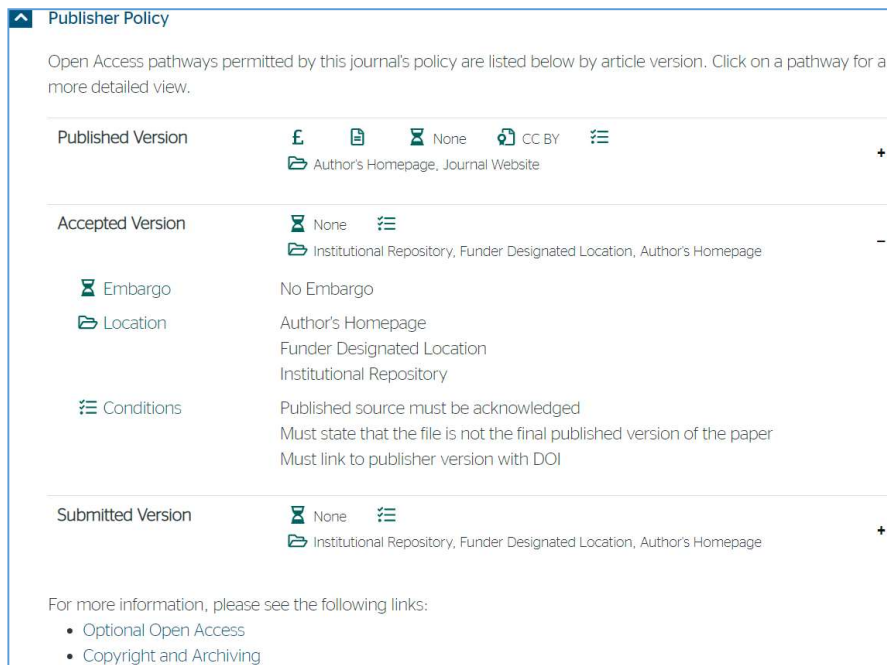
A különböző változatokkal kapcsolatban bővebben olvashatnak Dudás Anikó: *A tudományos kiadási eljárás kéziratváltozatainak terminológiája*⁴⁷ c. tanulmányában A Sherpa Romeo angol nyelvű fogalommagyarázata (*Glossary*) a következő oldalon található: <https://v2.sherpa.ac.uk/romeo/about.html>

Útvonalak az open access archiválás felé

A korábbi színes megoldás helyett a Jisc most már az egyes folyóiratok Sherpa Romeo-beli profilján feltüntetett útvonalakban (pathways) gondolkodik, amelyek a kiadói irányelvek (Publisher Policy) blokkon belül ikonokkal szemléltetik, illetve le is írják azt a feltételrendszert, amelynek teljesülése esetén egy szöveg különböző változatai nyíltan hozzáférhetővé tehetők. Ezenkívül a kiadó és a folyóirat honlapján szereplő iránymutatások linkjei is megtalálhatók a folyóirat itteni profilján.

⁴⁶ Fontos megjegyezni, hogy jogilag természetesen a szerző és a kiadó közötti szerződésben foglaltak az érvényesek, akármi is szerepel az oldalon.

⁴⁷ <https://tmt.omikk.bme.hu/tmt/article/view/636/10523>

Publisher Policy

Open Access pathways permitted by this journal's policy are listed below by article version. Click on a pathway for a more detailed view.

Published Version	None	CC BY	+
	Author's Homepage, Journal Website		
Accepted Version	None	-	
	Institutional Repository, Funder Designated Location, Author's Homepage		
Embargo	No Embargo		
Location	Author's Homepage Funder Designated Location Institutional Repository		
Conditions	Published source must be acknowledged Must state that the file is not the final published version of the paper Must link to publisher version with DOI		
Submitted Version	None	+	
	Institutional Repository, Funder Designated Location, Author's Homepage		

For more information, please see the following links:

- Optional Open Access
- Copyright and Archiving

9. ábra – *A Pollack Periodica*⁴⁸ kiadói szabályzata a Sherpa Romeóban

Ezek az útvonalak azokból az információkból állnak elő, amelyek akkor keletkeznek, amikor egy folyóirat vagy kiadó regisztrál a Sherpa Romeóba, és megválaszolja az irányelveivel kapcsolatos kérdéseket. A regisztrálónak mind a kiadói, mind a pre- és posztprint változat esetén nyilvánossá kell tennie az általa támasztott feltételrendszert.⁴⁹ A kiadói változat esetén meg kell adni, hogy egyáltalán érhető-e el open access opció, és ha igen, szükséges-e ezért pluszban fizetni. A licenchasználton kívül többek között arra is rákérdez a regisztrációs felület, hogy hol (intézményi vagy tudományterületi repozitórium, a szerző honlapja stb.) és milyen feltételek teljesülése esetén (pl. utalás a megjelenés eredeti helyére, a DOI használata...) jelenhet meg az adott változat, kik a szerzői jogok birtokosai, illetve hogy van-e embargó idő.

Fogalommagyarázat

- **Embargó idő:** A folyóirat dönthet úgy, hogy az önarchiválást és más felületeken (jellemzően repozitóriumban) történő közzétételt csak bizonyos idővel a megjelenést követően engedélyezi. Ez a sáv, amire a tiltás vonatkozik, az embargó idő.

⁴⁸ <https://v2.sherpa.ac.uk/id/publication/3388>

⁴⁹ Az is előfordulhat, hogy a cikk finanszírozójától függően egy változaton belül több útvonal is megjelenítésre kerül.

Milyen folyóiratok, illetve kiadók kerülhetnek be?

A bekerülési kritériumok (inclusion criteria) szintén olvashatók a honlapon⁵⁰. A Jisc a következő feltételeket támasztja:

Folyóiratokkal szemben

- Rendelkezzenek ISSN-azonosítóval;⁵¹
- A szerkesztőbizottság teljeskörű feltüntetése;
- A honlapon legyen megjelenítve minden információ, amely licenchasználattal, open access policyvel és szerzői jogi nyilatkozatokkal kapcsolatos.

Kiadókkal szemben

- Az irányító testület (governing body) részletes feltüntetése;
- Kapcsolati információk megléte;
- Publikáció etikai nyilatkozat nyilvános megjelenítése.⁵²

Ezeknek a meglétét, illetve a folyóirat/kiadó honlapján meglévő információkat alapos ellenőrzésnek vetik alá, mielőtt egy folyóiratot felvinnének az adatbázisba.

Hol lehet regisztrálni?

Folyóirat felvételét a következő oldalon található űrlap kitöltésével kérhetjük: <https://bit.ly/3xGKA86>

Kiadók regisztrálására pedig az alábbi oldalon van lehetőség: <https://bit.ly/3gPe8uQ>

Amennyiben egy olyan folyóiratot regisztrálunk, amelynek a kiadója még nem szerepel az adatbázisban, mindkét űrlapot ki kell tölteni!

További információért érdemes lehet megnézni a következőket:

Felhasználói útmutató (User Guide): https://bit.ly/3j4KIItS

Információk a honlapon: https://v2.sherpa.ac.uk/romeo/about.html

⁵⁰ <https://v2.sherpa.ac.uk/romeo/about.html>

⁵¹ Fontos megjegyezni, hogy érvényes ISSN-azonosító birtokában nemcsak folyóiratok, hanem más időszaki kiadványok (sorozatok, évkönyvek, konferenciakötetek) is bekerülhetnek az adatbázisba

⁵² Ők is a COPE irányelveiből indulnak ki. <https://bit.ly/3j8lbQD>

YouTube-tutorial –A teljes lejátszási lista forrása: <https://bit.ly/3xGacSA>

Open Journal Systems (OJS)

Egy folyóiratnak érdemes a honlapján is feltüntetni az önarchiválással kapcsolatos irányelveit. Egyelőre ennek sincs előre kijelölt helye az OJS-ben, de az Open Access policyhez hasonlóan könnyedén kivezethető a felületre a szerkesztőségi iránymutatás.

Magyar példák archiválási információkra

- Akadémiai Kiadó – <https://bit.ly/3xIDAHY>
- KOMÉ – <http://komejournal.com/for-authors.html>

3. AJÁNLÁS AZ ADATBÁZIS-REGISZTRÁCIÓKHOZ

A továbbiakban bemutatunk egy ajánlott sorrendet arra, hogy a folyóiratokat milyen adatbázisokba, vagy folyóirat-indexelő listákra érdemes a szerkesztőségnek regisztrálnia. Az alábbiakban bemutatott szolgáltatásoknak eltérő követelményeik vannak a folyóiratokkal szemben. Van, ahol csak a kiadással és megjelenéssel kapcsolatos adatokat kérnek a szerkesztőségtől, például az Ulrichsweb. De a Scopus és a Web of Science adatbázisoknak nagyon részletes formai és minőségi elvárásai vannak, amiknek kötelezően teljesülniük kell.

A következőkben bemutatott sorrend egy javaslat, amitől bátran eltérhetnek a folyóirat-szerkesztőségek. Az adatbázisok gyűjtése és válogatása során figyelembe vettük, hogy a szolgáltatónak tudományterületileg széles gyűjtőköre legyen, szakmai és nemzetközi szempontokból ismert és elismert legyen, továbbá a nem ingyenes szolgáltatások esetén olyanokat ajánlunk, amelyeket a Pécsi Tudományegyetem előfizet az egyetemi polgárok számára.

Ulrichsweb⁵³

Azért ajánljuk ezt a folyóirat-regisztrációt a szerkesztőségek számára, mert az Ulrichsweb az egyik legnagyobb, folyóiratok adatait tartalmazó adatbázis, és a regisztrációs folyamatot egyszerűen el lehet végezni.

Az Ulrichsweb az egyik legismertebb folyóiratok és sorozatok alapadatait tartalmazó adatbázis. Nem csak tudományos folyóiratokat tartalmaz, hanem magazinok és hírlapok adatait is. Folyóiratok és ISSN számmal rendelkező kiadványok esetén ez az elsődleges tájékoztató forrás.

Folyóiratot regisztrálni az adatbázisba ingyenesen lehet, az ulrichs@proquest.com címre küldött e-mailben.

- Az e-mailben küldjük el a folyóiratra vonatkozó alapinformációkat: cím, ISSN, megjelenési évek és periodicitás, kiadó, honlap, nyelv, lektoráltság („refereed”), jelleg, aktív-e a folyóirat
- Az Ulrichsweb munkatársai a folyóirat szerkesztőségével egyeztetve és a folyóirat honlapja segítségével töltik ki az adatlapot.

⁵³ Fontos linkek: <https://www.ulrichsweb.com/ulrichsweb/faqs.asp> | Felvételi eljárást ezen az e-mail-címen lehet kezdeményezni: ulrichs@proquest.com

▼ Basic Description	
Title	Magyar Tudomány
ISSN	0025-0325
Publisher	Magyar Tudományos Akadémia
Country	Hungary
Status	Active
Start Year	1840
Frequency	Monthly
Language of Text	Contents page in: English, Russian, French, German Text in: French, German, Hungarian, Russian
Abstracted / Indexed	Yes
Serial Type	Journal
Content Type	Academic / Scholarly
Format	Print
Website	http://www.matud.iif.hu/
Email	matud@helka.iif.hu
Description	Publishes studies on all areas of Hungarian science, covering innovations and achievements, events, and topics of public interest.

1. kép – Ulrichsweb alap információk egy folyóiratról

EBSCO⁵⁴

A folyóirat regisztrációját az EBSCO-ba azért ajánljuk, mert az előfizetők részére teljes szövegű hozzáférést biztosít a tartalomhoz, így a saját folyóiratunkban publikált cikkek nagyobb ismertségre és olvasottságra, illetve idézettségre tehetnek szert.

Az EBSCO folyóiratlistáira egyszerű regisztrációs folyamatot kell elvégezni egy űrlapon, viszont a cikkszintű adatok átvitele az EBSCO adatbázisába az új folyóiratszámok megjelenésével együtt, egy rendszeresen menedzselte munkát fog jelenteni a szerkesztőség számára.

Az EBSCO egy adatbázis-szolgáltató, amely különböző szakterületi folyóiratlisták fölé épített egy egységes rendszerű keresőfelületet. Mivel nincs szakterületi elköteleződése, ezért bármely tudományterületet kutató folyóirat számára ajánljuk a felvételi eljárás kezdeményezését. Ezt a következő linkre kattintva teheti meg: <https://www.ebsco.com/publishers-partnerships/full-text-databases>

Az EBSCO kétféle szempont szerint minősíti a folyóiratokat:

- Academic Journal: A hivatkozásokat lábjegyzetben és bibliográfiában jelenítik meg, illetve célközönségük szerint valamely kutatói közösségnek szól a tartalmuk.

⁵⁴ Fontos linkek: <https://bit.ly/3gM4k4u> | <https://bit.ly/3xIK7IH>
Academic Journals & Scholarly Peer Reviewed Journals:
<https://bit.ly/3qrQ4RS> | <https://bit.ly/3vRZ0AZ>
Felvételi eljárást ezen az űrlapon lehet kezdeményezni:
<https://www.ebsco.com/publishers-partnerships/full-text-databases>

- Lektorált „Peer Reviewed”: A folyóirat a cikkek lektorálására a következő eljárások valamelyikét alkalmazza: Blind Peer Reviewed / Double Blind Peer Reviewed, Editorial Board Peer Review, Expert Peer Review

A kiadvány adatai a következőhöz. "Library Review / Könyvtári Figyelő"	
Cím:	Library Review / Könyvtári Figyelő
ISSN:	0023-3773
Kiadói információ:	Könyvtári Figyelő (Library Review) National Szechenyi Library Budavari Palota F Epulet H-1627 Budapest Hungary
Bibliográfiai rekordok:	01/01/2003 to present, with selective coverage back to 1966
Kiadvány típusa:	Academic Journal
Tárgykörök:	Library & Information Science
Leírás:	Contains essays related to the theory of librarianship and information science, a rich abstracting feature, and review articles.
Kiadó URL-je:	http://www.ki.oszk.hu/kt/news.php
Gyakoriság:	4
Lektorált:	Yes

2. kép – EBSCO találat Könyvtári Figyelő c. folyóirat az EBSCO-ban

ProQuest⁵⁵

A ProQuest adatbázist ugyanazért ajánljuk a folyóirat-szerkesztőségek számára, mint az EBSCO-t. A ProQuest is full-text hozzáférést biztosít az előfizetők számára a tartalmaikhoz, így a publikált cikkek és a folyóirat nemzetközi ismertségét is növelni lehet.

Az EBSCO-hoz hasonlóan itt is különböző szempontok szerint összeállított folyóiratlistákra lehet felvételt nyerni. Az eljárás kezdeményezéséhez a connectwithgca@proquest.com e-mail-címre kell elküldeni a folyóirat alapadatait (cím, ISSN és e-ISSN, honlap, tudományterület, megjelenési gyakoriság, publikációk átlaga lapszámonként).

⁵⁵ Fontos linkek: <https://bit.ly/3j1KqEl> | <https://bit.ly/35PSwry>
FAQ: <https://bit.ly/3gM7w07> | **Felvételi eljárást ezen az e-mail-címen lehet kezdeményezni:** connectwithgca@proquest.com
Kapcsolat felvételi űrlap: <https://www.surveymonkey.com/r/MFFG5QH>

3. kép – ProQuest találat az adatbázisból

ERIH Plus⁵⁶

Az ERIH Plus adatbázist társadalom- és humántudományokkal foglalkozó folyóiratok számára ajánljuk. Minősítési rendszere egységes minden folyóirattal szemben. Nagyon tanulságos lépés lehet azoknak a folyóirat-szerkesztőségeknek, akiknek távolabbi célja a Web of Science vagy a Scopus adatbázisok, az ERIH Plus elvárt követelményei miatt. A minősítési eljárás során lényegében a honlapon elérhető információk alapján bírálják el a folyóiratot, ezért azt kell minél informatívabbá és átláthatóbbá tenni.

Regisztráció után, a folyóirat alapadatainak megadásait követően kerül be a folyóiratunk az ERIH Plus rendszerébe, ahol a felülvizsgálatot és a minősítési eljárást kb. 2 hónap alatt végzi el az ERIH plus csapata.

Az ERIH Plus követelményei a folyóiratokkal szemben:

- Minimum 2 év rendszeres megjelenés.
- Angol vagy más, a szakterületen releváns nyelven írt absztrakt tartozzon a cikkekhez. Az absztrakt a cikk „landing page” oldalán is jelenjen meg.

⁵⁶ Fontos linkek: <https://dbh.nsd.uib.no/publiseringsskanaler/erihplus/about/index>

ERIH Plus követelmények leírása:

https://dbh.nsd.uib.no/publiseringsskanaler/erihplus/about/criteria_for_inclusion

https://dbh.nsd.uib.no/publiseringsskanaler/erihplus/about/approval_procedures

Felvételi eljárást ezen az úrlapon lehet kezdeményezni (regisztráció után):

<https://dbh.nsd.uib.no/publiseringsskanaler/erihplus/register>

- Szerzőknél és szerkesztőségi tagoknál elvárás a név, az intézményi affiliáció, az e-mail és levelezési cím feltüntetése.
- A lektorálási folyamat leírása a honlapon elérhető legyen.
- Az elmúlt 2 év lapszámaiban megjelent (Original Articles) cikkek szerzőségének intézményi affiliációit megvizsgálva, az alábbi kategóriákba sorolják a beküldött folyóiratokat:
 - **International authorship:** 2/3-nál kevesebben publikáltak az intézményi affiliációk alapján ugyanabból az országból.
 - **National authorship:** 2/3-nál többen írtak az intézményi affiliációk alapján ugyanabból az országból.
 - **Local authorship:** ha a publikációk 2/3-át ugyanabból az intézményből publikálták. (Ezek a folyóiratok nem kerülnek be az ERIH Plus-ba.)

Intersections. East European Journal of Society and Politics	
Basis info:	
International title:	Intersections. East European Journal of Society and Politics
Electronic ISSN:	2416-089X Period: [2015 ..]
Language:	English
Country of publication:	Hungary
URL:	http://intersections.tk.mta.hu
Publisher:	Hungarian Academy of Sciences Centre for Social Sciences
Status:	Active
Evaluation:	
This journal was approved on 2017-07-03 according to ERIH PLUS criteria for inclusion.	
ERIH PLUS disciplines:	Anthropology Demography Interdisciplinary research in the Social Sciences Law Media Studies and Communication Political Sciences and International Relations Sociology
OECD classifications:	Law Media and Communications Other Social Sciences Political Science Social and Economic Geography Sociology
Peer review:	Peer reviewed
Open access:	
SHERPA RoMEO:	N/A
DOAJ:	No, is not indexed by DOAJ

4. kép – ERIH Plus találat az adatbázisból

DOAJ⁵⁷

A DOAJ adatbázist ajánljuk minden olyan folyóirat számára, amely elkötelezett az Open Access alapelvei és a tudományos tartalmak nyílt hozzáférése iránt. Tudományterület és nyelv szempontjából sem szelektál a folyóiratok között, viszont – ahogy az ERIH Plusnál is jeleztük – a honlapon található információkat kell minél részletesebb és átláthatóbb formában megjeleníteni.

A DOAJ-hoz is szükséges egy felhasználói fiókot regisztrálnunk, majd egy 7 szintű regisztrációs űrlapon keresztül tudjuk a folyóiratunk szükséges adatait megadni. Ezek a következők:

1. A folyóirat Open Access nyilatkozatára vezető URL-cím megadása
2. A folyóirat alapadatainak megadása: cím, ISSN, honlap, szakterület, nyelv, kiadó, támogató kutatócsoport vagy intézmény
3. Szerzői jog és licenc: CC licenck használat a folyóirat és a cikkek vonatkozásában
4. Szerkesztőségi munkafolyamatok leírása, és a honlap vonatkozó URL-címeivel kell igazolni
5. A publikálás költségei
6. Közzétételi szabványok és követendő ajánlott gyakorlatok
7. Az űrlap kérdéseire adott válaszok áttekintése

A folyóiratok értékelése a DOAJ-nál kb. 3 hónapot vesz igénybe, és a bírálat során lehetősége van a szerkesztőségnek javításokat végezni a honlapon.

⁵⁷ Fontos linkek: <https://doaj.org/apply/why-index>

DOAJ követelmények részletes leírása: Krizsán Ivett: 7 lépés folyóiratunk nemzetközi láthatóságának növelése érdekében: a megújult DOAJ honlap <https://bit.ly/35Wp5ER> | <https://doaj.org/apply/guide> | <https://bit.ly/3gYsiZ7>

DOAJ Seal kritériumok: Az Open Access legjobb gyakorlatát követő folyóiratok minősített kategóriája. Meghatározott feltételeiről itt olvashatnak: <https://doaj.org/apply/seal>

Felvételi eljárást ezen az űrlapon lehet kezdeményezni (regisztráció után):

<https://doaj.org/account/register> | <https://doaj.org/apply>

The screenshot displays the website for the Hungarian Geographical Bulletin. At the top, it shows the journal title and ISSN numbers: 2064-5031 (PRINT) / 2064-5147 (ONLINE). Below this is a 'Website' button. The main content is organized into three columns: 'PUBLISHING WITH THIS JOURNAL', 'BEST PRACTICE', and 'JOURNAL METADATA'. The 'PUBLISHING WITH THIS JOURNAL' section highlights that there are no publication fees (APCs) and provides links for aims, author instructions, editorial board, and peer review. The 'BEST PRACTICE' section notes the journal uses a CC BY-NC-ND license and that authors retain unrestricted copyrights. The 'JOURNAL METADATA' section identifies the publisher as the Research Centre for Astronomy and Earth Sciences, Hungarian Academy of Sciences, and lists keywords such as geography, geosciences, earth system, spatial analysis, and environmental sciences.

5. kép – Részletes információk a Hungarian Geographical Bulletin c. folyóiratról

Scopus⁵⁸

A Scopus adatbázishoz talán nem is szükséges külön ajánlót írunk, hiszen a nemzetközi tudományos életben betöltött szerepe megkérdőjelezhetetlen. A Web of Science mellett és egymást kiegészítve, az általuk indexált folyóiratok a tudományos lapkiadás elitjét jelentik, ami már előre feltételezi, hogy az elvárások széles spektrumát kell a folyóiratoknak teljesíteniük ahhoz, hogy bekerülhessenek ezekbe az adatbázisokba. Viszont már az ismertetés elején fontosnak tartjuk kiemelni, hogy nemcsak a

⁵⁸ Fontos linkek: **Scopus követelmények leírása:** Krizsán Ivett: Scopusba való bekerülés: Növeljük meg folyóiratunk láthatóságát! <https://bit.ly/3wR93rf>
Karen Holland, Derrick Duncombe, Elizabeth Dyas and Wim Meester: Scopus Journal FAQs: Helping to improve the submission & success process for Editors & Publishers, 2019. <https://bit.ly/3gLh4bC>

A folyóirat önellenőrzését elősegítő űrlap a követelményekkel:
<https://www.readyforscopus.com>

Felvételi eljárást ezen az űrlapon lehet kezdeményezni:
<https://suggestor.step.scopus.com/suggestTitle/step1.cfm>

Scopusba és a WoS-ba való bekerülés, hanem az adatbázisokban maradás is nagy kihívást állít majd a szerkesztőségek elé.

A Scopus adatbázisnak van egy űrlapja, amit az alábbi címről érhet el a szerkesztőség: <https://www.readyforscopus.com> Ezt az űrlapot javasoljuk tájékozódás és önellenőrzés céljából használni a szerkesztőségeknek. Magyarázó szöveggel és automatikusan bejelölhető válaszlehetőségekkel segítik a folyóiratot a Scopus elvárásainak teljesítésében.

- További tájékozási pontnak javasoljuk az Elsevier hivatalos honlapján található leírást a Scopus válogatási szempontjairól és a könyvtár Kalauz blogján található rövid ismertetést.⁵⁹
- Ha a szerkesztőség célja a Scopus feltételeinek való megfelelés, akkor a tananyagunkban összefoglalt Checklist elemeit javasoljuk megfogadni, továbbá a <https://bit.ly/3gXSUJM> űrlap kitöltésével ellenőrizhető, hogy a folyóirat megfelel-e az alapelvárásoknak.

A Scopusnál egy független szerkesztői bizottság **CSAB (Scopus Content Selection & Advisory Board)** vizsgálja meg a jelölt folyóiratokat, ahol a bizottság tagjai egy-egy szakterületnek a képviselői. Az elbírálás során az alábbi szempontokra fordítanak különös figyelmet:

- Általános szempontok a folyóiratról:
 - A folyóirat célja és tudományterületi profilja.
 - A lektorálás típusa.
 - Szerzők és szerkesztőségi tagok földrajzi megoszlása.
- Minőségi tartalom:
 - A szakterülethez való tudományos hozzájárulás.
 - Az absztrakt és a cikkek minősége (olvashatóság, érthetőség).
 - A közölt tanulmány témája a folyóirat célkitűzéseire igazodik.
- A folyóirat és a Scopus kapcsolata:
 - A folyóirat régebbi cikkei szerepelnek-e a Scopus adatbázisban? (A Scopusban már indexált cikkek idézik-e a vizsgált folyóiratban közölt tartalmat?)
 - Szerkesztő Scopus profilja.
- Rendszeresség:
 - Folyóiratszámok rendszeresen, a honlapon meghatározott rendszerességgel jelenjenek meg.

⁵⁹ <https://bit.ly/3gLh4bC> | <https://bit.ly/3wR93rf>

- Határidők betartása a szerkesztőségi munkafolyamatok során.
- Online elérhetőség:
 - Tartalom elérése.
 - Angol nyelven elérhető honlap.
 - A honlap minőségének megvizsgálása.

Ha folyóiratunkat a CSAB bizottság nem találta megfelelőnek, akkor 1–5 év közötti embargót határoz meg attól függően, hogy a szükséges javítások és fejlesztések mennyi idő után fejthetik ki hatásukat.

Ha folyóiratunkat megfelelőnek találta a minősítő bizottság, akkor éves szintű felülvizsgálatokra számíthatunk. Fontos a minőségi tudományos tartalom hosszú távú garantálása, és a tartalomhoz való megbízható hozzáférés és a rendszeres megjelenés biztosítása.

Orvosi Hetilap					
Scopus coverage years: from 1949 to Present					
Publisher: Akadémiai Kiadó					
ISSN: 0030-6002 E-ISSN: 1788-6120					
Subject area: (Medicine: General Medicine)					
View metrics for year: 2019					
Source title ↓	CiteScore ↓	Highest percentile ↓	Citations 2016-19 ↓	Documents 2016-19 ↓	% Cited ↓
1 Orvosi Hetilap	0.7	49% 267/529 General Medicine	864	1178	36

6. kép – Az Orvosi Hetilap a Scopusban

Web of Science (WoS)⁶⁰

A Web of Science adatbázis a Scopushoz hasonlóan széles nemzetközi elismertséggel rendelkezik a tudományos világban. Az adatbázis neve összekapcsolódott az impaktfaktor értékkel, amit a Journal Citation Reports szolgáltatáson keresztül biztosít a Clarivate Analytics cég. Impaktfaktor értéket a Web of Science által regisztrált és különleges feltételeket teljesítő folyóiratok kaphatnak. A tananyagban még részletesen fogunk foglalkozni a folyóiratok impaktfaktor követelményeivel.

⁶⁰ Fontos linkek: **WoS követelmények leírása:** Krizsán Ivett: Adatbázisba való bekerülés: Növeljük meg folyóiratunk láthatóságát! <https://bit.ly/3d4ZuNM> | <https://bit.ly/2SM4gJ3> | <https://bit.ly/3zQrkXB>
Az ESCI folyóiratlistáról: <https://bit.ly/35Lo0zb>
A felvételi eljárás kezdeményezésére szolgáló űrlap 2021. június közepétől lesz elérhető.

A Web of Science esetében is – ahogy a Scopus bemutatásánál is írtuk – javasoljuk a Checklisten felsorolt szempontok alkalmazását a folyóiratban és a honlapon. Az ott megtalálható szempontokon túli követelményeket ismertetni fogjuk.

A Web of Science folyóirat beküldési felülete átalakulóban van a tananyag írásának időpontjában.

- Regisztrációhoz kötött lesz az űrlap elérhetősége.
- A folyóirat alapadatait és a kontaktszemélyeket kell megadnunk.
- További tájékoztatósi pontnak javasoljuk a Clarivate Analytics hivatalos honlapján található leírást a WoS válogatási szempontjairól, és a könyvtár Kalauz blogján található rövid ismertetést.⁶¹

7. kép – Civil Szemle c. folyóirat a Web of Science-ben

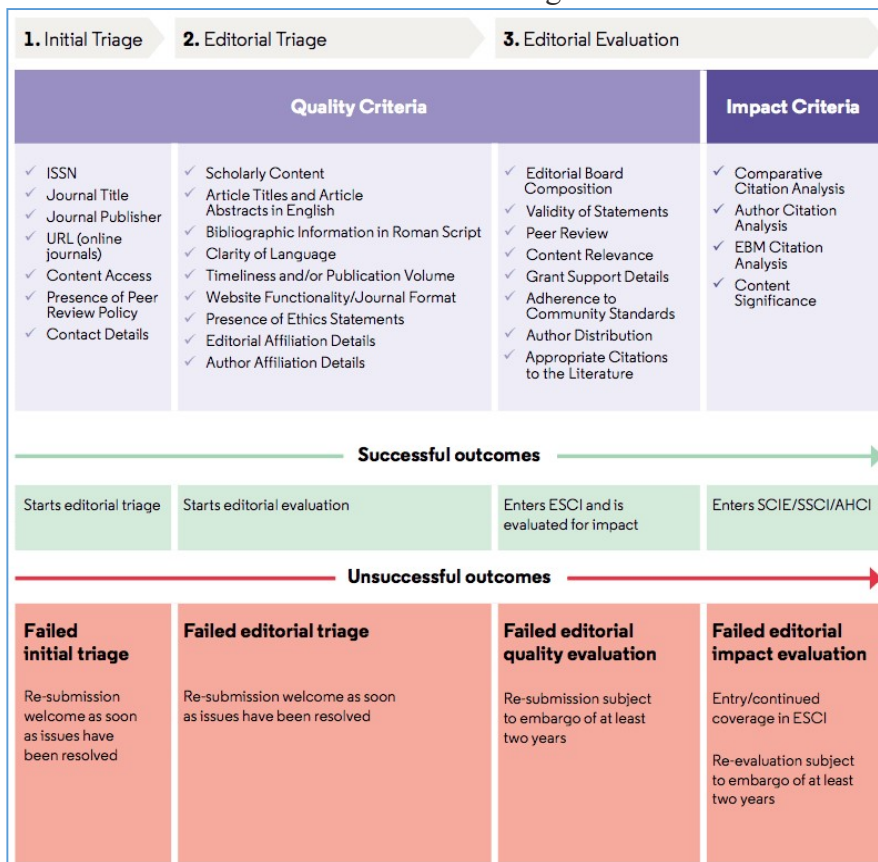
A Web of Science adatbázis alapját 3 tudományterületileg tagolt folyóiratlista alkotja:

- Science Citation Index Expanded (SCIE) – természet- és orvostudományok
- Social Sciences Citation Index (SSCI) – társadalomtudományok
- Arts & Humanities Citation Index (AHCI) – bölcsészettudomány és művészetek
- **Emerging Sources Citation Index (ESCI)**
 - A WoS 2015-ben kezdte el az ESCI multidiszciplináris folyóiratlista építését.
 - Olyan folyóiratokat tartalmaz, amelyek a WoS által meghatározott minőségi kritériumokat teljesítik, de az impakt kritériumokat még nem.

⁶¹ <https://bit.ly/35IXVkk> | <https://bit.ly/3d4ZuNM> – A cikk megírását követően változások történtek a WoS oldalán. Előreláthatólag 2021. június közepétől egy új folyóiratajánló felület kerül kialakításra a Web of Science honlapon, ahol regisztrációt követően lehet folyóiratokat jelölni.

- Ideális választás fiatal folyóiratok számára, vagy olyan regionális és szűk csoportot érdeklő témát kutató folyóiratoknak, amelyeknek nehezebb az elvárt idézettségi hatást elérni.

A Web of Science elvárásait az alábbi infografikán lehet áttekinteni:

Forrás: <https://bit.ly/3zQrkXB>